

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СРЕДНЕКИРМЕНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Ленина, д.16А, с. Средние Кирмени,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422171

тел.(факс): (85563) 2-92-38;2-92-44 e-mail: Skimer.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ УРТА КИРМӘН
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Ленин ур., 16А нчы йорт, Урта Кирмән авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы,422171

Постановление

№ 11

Карар

20 нче февраль 2023 ел

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын раслау турында

Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21 декабрдәге 02-08-03 номерлы тәкъдире, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлеге Уставы нигезендә Татартсан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты к а р а р б и р э:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.

Житәкче

Б.Ф.Хәсәнов

Урта Кирмән авыл җирлегенә
Башкарма комитетының
20.02.2023 ел, N 11 карары
белән расланды

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегендә кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта
Кирмән авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасы паспорты

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегенә башкарма комитеты
Программаның максатлары:	- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; - халыкның мәшгульлеген тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнестә эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүнең еллык гомуми үсеше күләмендә кече предприятиеләрнең өлеше; - җирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче кече салымнан керемнәрнең өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү;

	- кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; кече эшқуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәғлүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегә башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганақлары	Җирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүлеп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башқаручылар	Мамадыш муниципаль районының Урта Кирмән авыл җирлегә башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Урта Кирмән авыл җирлегә Советының социаль-икътисадый һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча даими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтиҗәләлеген бәяләү .
4. Эшқуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

*

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә төп тотрыклыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр кулланырга.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүген жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенә, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәтә нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә

булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнең төп факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларыннан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларыннан файдалану кыенлыгы фондында үз финанс чараларының житмәве;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

кече эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль жаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан эш алып бару юлы белән генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның көтелгән социаль-иқътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда иқътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим

элементларының берсе буларак кече эшкуарлыкны булдыруны һәм тотрыклы эшчәнлекне стимуллаштыручы уңайлы икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек даирэләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрне икътисадый ныгыту;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;

- кече эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең эш хақы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килү;

- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;

- кече һәм урта эшкуарлыкның социаль җаваплылыгын арттыруга.

4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләр

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләр билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемент өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Урта Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү срогы
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшкуарлыкның нәтижәле үсеше өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртэләрне киметү				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү өчен чаралар оештыру һәм башка нәтижәле чаралар үткәру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Кече эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртэләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатләрен яраштыруны тәмин итү	Сораштырыла торган документларның һәм аларны карауның төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенң төгәл, үтә күренмәле регламентларын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкциялүгә проект документацияләрен карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган хәлгә күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар.

3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы торышның уңай тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшқуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшқуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру потенциалны, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән укуыту, мәгълүмати тәмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр уздыру һәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 ел
3. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме				
1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә кече эшқуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшқуарлык субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар

2	Мамадыш муниципаль районының Урта Кирмән авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районының Урта Кирмән авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшкуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2023г. -15 мең сум. 2024г. -15 мең р. 2025г. -15 мең сум.

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме

1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Урта Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
---	---	--	----------------------	-----------------

5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать фикерен формалаштыру

1.	кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Урта Кирмән авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенең иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
----	--	--	----------------------	-----------------